

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра судочинства

Козич І.В.

«Інформаційні технології в юридичній діяльності»

(назва навчальної дисципліни)

*Завдання
для самостійної роботи
(денна та заочна форми навчання)*

Спеціальність 081 Право

Освітня програма “Міжнародне та європейське право”

Івано-Франківськ, 2022

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	2
ВСТУП.....	3
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 «ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА В СФЕРІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА».....	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 «ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ПРАВОВІЙ СФЕРІ».....	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 «ВИКОРИСТАННЯ ІТ-ІНСТРУМЕНТАРІЮ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВНИКА».....	6
2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН.....	7
3. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	8
ТЕМА 1. ІНФОРМАЦІЙНА ФУНКЦІЯ ДЕРЖАВИ. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	8
ТЕМА 2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ.....	8
ТЕМА 3. ЦИФРОВА БЕЗПЕКА ТА КОМУНІКАЦІЯ ONLINE.....	8
ТЕМА № 4. ВІДКРИТІ ЕЛЕКТРОННІ РЕЄСТРИ.....	9
ТЕМА № 5. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ. РОБОТА ЦНАП.....	9
ТЕМА № 6. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ.....	9
ТЕМА № 7. ДОКУМЕНТОВЕДЕННЯ В ТЕКСТОВИХ ПРОЦЕСОРАХ.....	9
ТЕМА № 8. ІНСТРУМЕНТИ АНАЛІТИКИ В ЕЛЕКТРОННИХ ТАБЛИЧНИХ ПРОЦЕСОРАХ.....	10

ВСТУП

Комп'ютеризацію людської діяльності в цілому можна вважати найбільш значущою особливістю, що характеризує науково-технічний прогрес всього людства другої половини ХХ століття. Під терміном комп'ютеризація ховаються безліч різних визначень. Але якщо взяти з них саме основне, то можна зробити висновок, що під цим терміном розуміється широке впровадження в наше повсякденне життя комп'ютерної техніки, спеціального програмного забезпечення і математичних методів. Все це застосовується для збору, зберігання і переробки інформації, для найбільш ефективного процесу навчання, а так само для отримання різного роду інформаційних та обчислювальних послуг. Сьогодні практично немає такого виду людської діяльності, де б у тій чи іншій мірі не використовувалися комп'ютери. На думку деяких авторів, які замислювалися над сенсом процесу комп'ютеризації, цей процес є не що інше, як «великий вододіл в історії людства, який можна порівняти за своїм значенням лише з першим великим розривом історичної спадкоємності - переходом від варварства до цивілізації...»

Поширення комп'ютерів стимулювало дуже велика кількість нових ідей, адже комп'ютерний світ - це нове, поки що мало вивчене і освоєне творче про простір. Однак найчастіше виявляється, що для втілення всіх творчих ідей не вистачає обчислювальної потужності комп'ютера, і її доводиться збільшувати, впроваджувати нові технології, що прискорюють швидкість роботи. Чим вище швидкість роботи комп'ютера, тим ширше творчий простір, що дозволяє людині реалізовувати свої фантазії в електронному вигляді. Однак людська психологія така, що його потреби безмежні, чим більше буде посилюватися міць комп'ютерів, тим більше він буде від них вимагати. Боротьба, що зараз модернізація та комп'ютеризація являє собою двоєдиний процес: людина вдосконалює комп'ютерні системи, а вони, в свою чергу, удосконалюють його. Що відбуваються в даний час процеси розвитку та модернізації комп'ютерів надзвичайно швидкі, і прогнозувати їх навіть на найближчі 5 років практично неможливо

Якщо говорити безпосередньо про юридичної діяльності, то з приходом нових інформаційних технологій вона значно раціоналізувалася. У юридичній діяльності, як і в багатьох інших видах діяльності, величезну роль грає вдосконаленню методів передачі, отримання, зберігання і переробки інформації. Адже правильна організація праці значною мірою прискорює його. Що ж стосується механізації юридичної діяльності, то такі нововведення ХІХ і ХХ століть, як телефонний і радіо-зв'язок, фото-, кіно- і відеозйомка, звукозапис та інші засоби отримання та фіксації інформації в значній мірі сприяли її оптимізації та підвищення ефективності. При цьому виключне різноманіття задач, що виникають в юридичній практиці, дозволяє задіяти весь спектр інформаційних технологій (від звичайних текстових редакторів до автоматизованих інформаційних систем і «систем-консультантів», які можуть синтезувати певну відповідь після введення деяких параметрів).

Юридичні питання електронного документообігу, користування мережею Internet, застосування криптографічних засобів і цифрової готівки, забезпечення таємниці та захисту даних – це сфера діяльності новітньо-кваліфікованих юристів, готових до перспективи розвитку та впровадження інформаційних технологій у всі сфери діяльності суспільства.

Професійний правознавець повинен знати, як можна застосувати інформаційні технології у своїй діяльності, які правові інформаційні системи вже створено та які перспективи їх розвитку та застосування. Інформатизація суспільства ставить також нові проблеми правознавства та правового регулювання взаємодії суб'єктів суспільства.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- сутність і значення інформації в розвитку сучасного інформаційного суспільства, небезпеки і загрози, що виникають у цьому процесі;
- основи державної політики в галузі інформатики;
- основні закономірності створення та функціонування інформаційних процесів у правовій сфері;
- методи та засоби пошуку, систематизації та обробки правової інформації;
- основні закономірності та вимоги в галузі забезпечення інформаційних процесів, використання інформаційних технологій та інформаційної безпеки, у тому числі захисту державної таємниці, службової таємниці, комерційної таємниці, професійних таємниць, персональних даних;

вміти:

- застосовувати сучасні інформаційні технології для пошуку та обробки правової інформації, оформлення юридичних документів і проведення статистичного аналізу інформації;
- аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати правові норми про забезпечення державної політики в галузі інформатики та інформаційної безпеки;
- застосовувати сучасні інформаційні технології для оформлення юридичних документів в області інформаційної безпеки.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1 «Державна політика в сфері формування інформаційного суспільства»

Тема 1. Інформаційна функція держави. Загальні засади державної політики в сфері формування інформаційного суспільства

Роль органів публічної влади у формуванні державної інформаційної політики. Державна політика в галузі формування інформаційного суспільства. Інформаційна функція держави. Головні напрями здійснення інформаційної політики держави.

Державна політика у сфері Національної програми інформатизації: сутність та основні принципи. Основні сфери (напрями) інформатизації. Мета та стратегічні завдання державної політики інформатизації. Замовники та виконавці Національної програми інформатизації. Державне упорядкування у сфері інформатизації.

Тема 2. Забезпечення інформаційної безпеки.

Історія комп'ютерних вірусів. Основні види шкідливого програмного забезпечення. Сучасні загрози інформаційної безпеки. Загрози для мобільних пристроїв.

Антивіруси - технології, індустрія, практичне застосування. Безпека електронних фінансів. Принципи поводження з персональною інформацією. Принципи безпечної роботи з мобільними пристроями. Безпека в умовах інформаційної війни та кібервійни

Тема 3. Цифрова безпека та комунікація online

Комунікація в онлайні. Можливості для комунікації з цільовими аудиторіями
Комунікація в онлайні. Основні принципи та репутаційні ризики
Комунікація в онлайні. Facebook, Twitter, YouTube: як працювати з ключовими майданчиками

Цифрова безпека. Робота з пристроями та інформацією

Цифрова безпека. Комунікація в онлайні, робота з email та месенджерами

Змістовий модуль 2 «Функціонування інформаційних процесів у правовій сфері»

Тема № 4. Відкриті електронні реєстри

Кабінет ел. сервісів. ЄДР юридичних осіб, ФОП та громадських формувань
Декларації посадовців. ЄДР речових прав на нерухоме майно

Публічна кадастрова карта України

Модуль публ. аналітики держ. закупівель. Реєстр казначейських транзакцій (e-Data)

Єдина БД ел. адрес, номерів факсів суб'єктів владних повноважень. ЄДР друкованих ЗМІ

Єдиний державний реєстр судових рішень

Інтерактивна карта родовищ корисних копалин

Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України
ЄДР підприємств, щодо яких порушено справу про банкрутство. ЄДР
арбітражних керуючих.

Єдиний державний портал відкритих даних

Цифрова патентна бібліотека

Тема № 5. Використання інформаційних технологій в діяльності органів державної влади. Робота ЦНАП

Надання адміністративних послуг: історія реформи. Персональні стандарти діяльності адміністраторів ЦНАП. Правила професійної етики адміністратора ЦНАП

Стандарти обслуговування відвідувачів в ЦНАП. Стандарти обслуговування заявників через інформаційно-телекомунікаційні канали. Взаємодія з органами державної влади та місцевим самоврядуванням.

Тема № 6. Інформаційне забезпечення судової діяльності та діяльності органів кримінальної юстиції

Інформаційні системи органів судової влади, прокуратури, судової експертизи
Інформаційні системи судових органів. Корпоративна інформаційна система органів прокуратури України. Комп'ютерні технології в судовій експертизі.
Інформаційні системи органів Національної поліції

Змістовий модуль 3 «Використання ІТ-інструментарію в діяльності правника»

Тема № 7. Документоведення в текстових процесорах

Формування структури та стилю тексту. Макроси для редагування. Налаштування колонтитулів в документі. Гіперпосилання та web-сторінка.

Створення шаблону документу з елементами управління. Безпека документів.

Робота з табличними даними. Застосування формул при проведенні розрахунків.

Способи побудови графіків засобами Word. Злиття та розсилка документів.

Формування посилань.

Тема № 8. Інструменти аналітики в електронних табличних процесорах

Тонкощі налаштування табличного процесора. Безпека документів. Способи автозаповнення комірок та аналітичне форматування. Сортування та способи фільтрації даних. Розрахунки за фільтрованими даними

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Модуль I. Державна політика в сфері формування інформаційного суспільства			
Тема № 1. Інформаційна функція держави. Загальні засади державної політики в сфері формування інформаційного суспільства	2		10
Тема № 2. Забезпечення інформаційної безпеки.	2	4	8
Тема № 3. Цифрова безпека та комунікація online	2	4	8
Модуль II. Функціонування інформаційних процесів у правовій сфері			
Тема № 4. Відкриті електронні реєстри	2	2	8
Тема № 5. Використання інформаційних технологій в діяльності органів державної влади. Робота ЦНАП	2	4	10
Тема № 6. Інформаційне забезпечення судової діяльності та діяльності органів кримінальної юстиції	2		8
Модуль III. Використання ІТ-інструментарію в діяльності правника			
Тема № 7. Документоведення в текстових процесорах		2	4
Тема № 8. Інструменти аналітики в електронних табличних процесорах		2	4
ЗАГ.:	12	18	60

3. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Інформаційна функція держави. Загальні засади державної політики в сфері формування інформаційного суспільства

Самостійно з використанням ІТ-ресурсу проаналізуйте наступні проблемні питання

1. Основні положення концепції інформатизації суспільства.
2. Види і властивості інформації.
3. В яких одиницях вимірюється інформація?
4. Форми подання інформації.
5. Інформатика як наука про технологію обробки інформації.
6. Означення інформаційної діяльності.
7. Види інформаційної діяльності.
8. Означення інформаційного ресурсу.

Контрольні запитання

1. Які основні принципи державної політики в галузі інформатизації визначає законодавство України?
2. Дайте характеристику трьом покоління ІС.
3. Назвіть забезпечувальні компоненти ІС.
4. Що таке правова інформація? Назвіть види правової інформації.
5. Що таке правовий режим доступу до інформації і які види інформації за цією ознакою розрізняють ?
6. Що таке система підтримки прийняття рішень?
7. Поясніть концепцію класифікації систем підтримки прийняття рішень.
8. Назвіть основні типи сучасних систем підтримки прийняття рішень.
9. Визначте напрямки використання СППР в юридичній діяльності.
10. Чим відрізняються інтелектуальні інформаційні системи від систем оброблення даних?
11. Наведіть приклади правових ЕС.

Тема 2. Забезпечення інформаційної безпеки.

Самостійно з використанням ІТ-ресурсу проаналізуйте наступні проблемні питання

1. Назвіть основні шляхи порушення безпеки інформації.
2. Які основні види комп'ютерних злочинів?
3. Назвіть основні джерелами загрози для інформації.
4. Прокласифікуйте комп'ютерні віруси за відомими Вам ознаками.
5. Проаналізуйте положення Кримінального кодексу України. Порівняйте його з Проектом: <https://newcriminalcode.org.ua/>

Тема 3. Цифрова безпека та комунікація online

Прогляньте відео щодо Netiquette https://www.youtube.com/watch?v=S8D9Nm9_WHA

Продумайте власні правила для комунікації онлайн під час занять, онлайн-зустрічей з клієнтами, онлайн засідання суду тощо.

Тема № 4. Відкриті електронні реєстри

1. Знайдіть належну Вам чи Вашим родичам чи знайомим земельну ділянку на кадастровій карті
2. Прогляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=NS3vUdwj90Y>

Тема № 5. Використання інформаційних технологій в діяльності органів державної влади. Робота ЦНАП

1. Віднайдіть і прогляньте на Youtube декілька відеороликів щодо роботи ЦНАП.
2. Продумайте і складіть коротку візуальну інструкцію щодо роботи ЦНАП

Тема № 6. Інформаційне забезпечення судової діяльності та діяльності органів кримінальної юстиції

1. З сайту навчально-наукового юридичного інституту скачуємо розпорядження про призначення тем дипломних робіт (<https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2022/03/%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%82%D0%B5%D0%BC-%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%96%D1%82-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%BC-%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8-2021-2022-%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D1%80%D1%96%D0%BA.doc>). Обираємо собі будь-яку тему. Для цієї теми підбираємо і складаємо список літератури, використовуючи пошукові системи. У літературі має бути судові рішення, правові позиції Верховного Суду тощо.

Тема № 7. Документоведення в текстових процесорах

1. Продумайте й складіть електронну презентацію стосовно вивчення дисципліни “Інформаційні технології в юридичній діяльності”. Орієнтовна структура презентації:
«Я навчився (навчилася...)»
«Мені хотілося би більше детально...»
«Я не дізнався (дізналася)/навчився (навчилася) , але хотів (хотіла) би...»

Тема № 8. Інструменти аналітики в електронних табличних процесорах

1. Складіть короткий довідничок функцій Excel (призначення, формат написання тощо), які можуть бути корисними при складанні інформаційно-аналітичних таблиць (наприклад, сума, середнє значення, функції дати і часу тощо)